

Celem badania jest analiza sytuacji kobiet z niepełnosprawnościami w zakresie autonomii reprodukcyjnej, praktyk macierzyńskich oraz opieki. Doświadczenia kobiet z niepełnosprawnościami związane z dylematami reprodukcyjnymi, macierzyństwem oraz opieką są uwarunkowane społecznie (dyskryminacja ze względu na płeć i niepełnosprawność) oraz historycznie (między innymi ograniczanie praw reprodukcyjnych osób z niepełnosprawnościami poprzez polityki eugeniczne, sterylizacje czy ograniczenia dotyczące praw małżeńskich). Podjęta zostanie analiza perspektywy kobiet z niepełnosprawnościami, a także szersza analiza czynników społecznych, kulturowych, historycznych i strukturalnych, które warunkują ich doświadczenie (nie)macierzyństwa i opieki. Badania te lokują się w ramach studiów nad sprawiedliwością reprodukcyjną i studiów nad niepełnosprawnością.

Celem projektu jest zatem próba odpowiedzi na pytania: W jaki sposób niepełnosprawność związana jest z wyborami reprodukcyjnymi? W jaki sposób kobiety z niepełnosprawnościami praktykują macierzyństwo? Jakie stają przed nimi wyzwania? W jaki sposób sobie z nimi radzą? W jaki sposób w relacjach opieki kobiety z niepełnosprawnościami budują swoją autonomię, i podmiotowość? Jak czynniki strukturalne, ekonomiczne, społeczne i kulturowe wpływają na prace opiekuńcze i autonomię reprodukcyjną kobiet z niepełnosprawnościami? W jaki sposób konstruowane są normy dotyczące praktyk opiekuńczych kobiet z niepełnosprawnościami, a także w jaki sposób są negocjowane i przekraczane? Jak negocjowana jest kategoria współzależności?

Projekt opierać się będzie na jakościowych metodach badań społecznych, w którym połączone zostaną cztery różne techniki badawcze w celu dogłębnego przeanalizowania zjawiska: analiza badań zastanych, 30 wywiadów pogłębionych, 10 studiów przypadku oraz 3 wywiady grupowe. Uczestniczkami badań będą kobiety w wieku reprodukcyjnym, zarówno będące matkami jak i te, które matkami nie są (by pogłębić rozumienie kwestii związanych z autonomią reprodukcyjną). Próba badawcza w sumie będzie wynosić 50 kobiet, które same identyfikują się jako niepełnosprawne.

Analiza zależności pomiędzy niepełnosprawnością a reprodukcją i pracą opiekuńczą pozwoli lepiej zrozumieć współczesne praktyki wsparcia, opieki i macierzyństwa. Pozwoli lepiej zrozumieć jak osoby z niepełnosprawnościami funkcjonują w rodzinach. Badanie ma na celu poznanie perspektywy, by w jak największym stopniu zrozumieć dylematy i negocjacje związane z budowaniem autonomii i wsparcia. Włączanie perspektyw matek z niepełnosprawnościami jest szczególnie ważne gdyż historycznie często pozbawiane były autonomii (ze względu m.in. na polityki eugeniczne, czy społeczne przekonania dotyczące niepełnosprawności).

Jednocześnie badanie będzie krokiem ku implementacji Konwencji Praw Osób Niepełnosprawnych ratyfikowanej przez Polskę w 2012, która podkreśla obowiązek Państw-Stron do zbierania danych oraz prowadzenia badań w temacie niepełnosprawności.